WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 6 września 2017 r.

ZP-KNPS.431.8.10.2017.HS

Pan
Jan Serkies
Burmistrz
Miasta Chojnowa

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 10 – 12 lipca 2017 r., na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 525, ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 195, ze zm.) kontrolerzy w składzie: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu oraz Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Chojnowie w zakresie prawidłowości stosowania przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, terminowości załatwiania spraw i efektywności realizacji zadań.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obejmowała okres od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 10 lipca 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 9 czerwca 2017 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2017 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Burmistrzowi Urzędu Miejskiego w dniu 16 sierpnia 2017 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Burmistrzem Miasta Chojnowa jest Pan Jan Serkies, który pełni tę funkcję od dnia 10 listopada 2002 r.

Pani Jan Serkies ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadania wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zajmowali się następujący pracownicy:

1. Piotr Bieżuński – Pomocnik Administracyjny,
2. Stanisława Dąbrowska – Inspektor ds. świadczeń wychowawczych. Zatrudniona w okresie od 11.04.2016 r. – 31.07.2016 r.
3. Małgorzata Nowakowska - Inspektor ds. informacji i dodatków mieszkaniowych. Realizacją zadań wynikających z ustawy zajmuje się od 1.08.2016 r.

W okresie od dnia 28.04.2016 r. do 30.06.2016 r. dwóch pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnowie - Pani Izabela Dworzyńska i Pani Renata Wróbel w ramach umowy zlecenia, zajmowało się opracowaniem bazy świadczeniobiorców, w tym wyliczaniem dochodów rodzin wnioskujących o przyznanie pomocy na pierwsze dziecko, wprowadzaniem danych do systemu dziedzinowego, tworzeniem wydruków dochodów i przygotowywaniem wniosków do wydania decyzji. Ponadto w okresie od dnia 16.11.2016 r. do dnia 1.12.2016 r. w ramach umowy zlecenia Pani Klaudia Bernasiewicz zajmowała się zakładaniem akt świadczeniobiorców.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Urzędu Miejskiego w Chojnowie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak wskazania daty doręczenia decyzji;
- dołączanie do wniosków dokumentacji niepotwierdzonej za zgodność z oryginałem;
- brak zaświadczeń organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Ilekroć poniżej jest mowa o:

1. ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 195, ze zm.),
2. rozporządzeniu z dnia 18 lutego 2016 r. - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia wychowawcze (Dz. U. z 2016 r., poz. 214) – w treści obowiązującej do 31.07.2017 r.

3. rozporządzeniu z dnia 27 lipca 2017 r. - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1465) – w treści obowiązującej od 1.08.2017 r.

4. k.p.a. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pan Jan Serkies – Burmistrz Miasta Chojnowa,
2. Pani Brygida Mytkowska – Sekretarz Miasta,
3. Pani Małgorzata Nowakowska – Inspektor ds. informacji i dodatków mieszkaniowych,
4. Pan Piotr Bieżuński – Pomocnik administracyjny.

Informacje ogólne:

W okresie objętym kontrolą Urząd Miejski w Chojnowie działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XII/51/2003 Rady Miejskiej Chojnowa z dnia 26 czerwca 2003 r. (ze zmianami) oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 62/2007 Burmistrza Miasta Chojnowa z dnia 22 maja 2007 r. (ze zmianami).

Burmistrz Miasta Chojnowa pismem Nr OR.0052.5.2016 z dnia 23 marca 2016 r., na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195) upoważnił Panią Brygidę Mytkowską – Sekretarza Miasta do wydawania decyzji w sprawach o świadczenia wychowawcze.

Świadczenia wychowawcze wypłacane są gotówką w kasie Urzędu lub przelewem na konto świadczeniobiorcy.

Godziny pracy Urzędu: poniedziałek, środa, czwartek 7^{30} - 15^{30}, wtorek 7^{30} - 16^{30}, piątek 7^{30} – 14^{30}.

1. Realizacja zadania wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Wypłata świadczenia wychowawczego realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 195, ze zm.).

W okresie od 1.04.2016 r. do 31.12.2016 r. do Urzędu Miejskiego w Chojnowie wpłynęło 826 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (635 w wersji papierowej oraz 191 za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, z tego 1 wniosek udostępniono przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz 190 w ramach systemów banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną), w tym:

- na pierwsze dziecko – 548,
- na drugie i kolejne dzieci - 278.

Bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia/poprawienia danych zawartych we wniosku lub niedostarczenia brakujących dokumentów pozostawiono 6 wniosków. Do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu, jako instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 11 wniosków, a 2 wnioski do właściwych Ośrodków Pomocy Społecznej.

W powyższym okresie Urząd wydał 874 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń wychowawczych, w tym 28 decyzji odmownych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego.

Od treści 3 wydanych decyzji strony złożyły odwołania do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze 2 zaskarżone decyzje utrzymało w mocy, a 1 uchyliło i przekazało organowi do ponownego rozpatrzenia. W wyniku ponownego rozpatrzenia Urząd wydał decyzję przyznającą świadczenie wychowawcze.

Urząd Miejski Chojnowa na podstawie decyzji administracyjnych wypłacił 9 669 świadczeń na łączną kwotę 4 823 161,20 zł dla 792 rodzin. W okresie tym 514 rodzin pobrało świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z czego:

- 471 bez dziecka niepełnosprawnego, z dochodem do 800,00 zł/osobę,
- 43 z dzieckiem niepełnosprawnym z dochodem do 1 200,00 zł/osobę.

Wszystkie świadczenia wychowawcze przekazane zostały w formie pieniężnej.

W okresie od 1.01.2017 r. do 31.05.2017 r. do Urzędu Miejskiego w Chojnowie wpłynęło 61 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia (47 w wersji papierowej oraz 14 za pośrednictwem systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną), w tym:

- na pierwsze dziecko - 40,

- na drugie i kolejne dzieci - 21.

W okresie tym Urząd pozostawił 1 wniosek bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia/poprawienia danych zawartych we wniosku lub niedostarczenia brakujących dokumentów. Do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu, jako instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 4 wnioski i 1 do właściwego miejscowo Ośrodka Pomocy Społecznej.

W powyższym okresie Urząd wydał łącznie 72 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń wychowawczych, w tym 3 decyzje odmowne z powodu przekroczonego kryterium dochodowego. Od treści wydanych decyzji 2 osoby wniosły odwołania do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze 2 zaskarżone decyzje uchyliło i przekazało organowi do ponownego rozpatrzenia. W wyniku ponownego rozpatrzenia wydano 2 decyzje odmawiające przyznania pomocy.

Urząd wypłacił na podstawie decyzji administracyjnych 5 588 świadczeń na łączną kwotę 2 787 551,70 zł dla 793 rodzin. W okresie tym 515 rodzin pobrało świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z czego:

- 471 bez dziecka niepełnosprawnego, z dochodem do 800,00 zł/osobę,
- 44 z dzieckiem niepełnosprawnym z dochodem do 1200,00 zł/osobę.

Wszystkie świadczenia wychowawcze przekazane zostały w formie pieniężnej.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania świadczeń wychowawczych, w tym decyzji administracyjnych o następujących numerach:

1.U.A. – SO.8250.000633.06.2016 z dnia 22.06.2016 r.

2.B.A. – SO.8250.000949.06.2016 z dnia 14.06.2016 r.

3.I.B. – SO.8250.000168.05.2016 z dnia 9.05.2016 r.

4.E.B. – SO.8250.000759.07.2016 z dnia 20.07.2016 r.

5.W.B. – SO.8250.000647.06.2016 z dnia 23.06.2016 r.

6.A.B. – SO.8250.000446.06.2016 z dnia 2.06.2016 r.

7.K.B. – SO.8250.000128.05.2016 z dnia 9.05.2016 r.

8.A.B. – SO.8250.000431.06.2016 z dnia 1.06.2016 r.

9.K.B. – SO.8250.000606.06.2016 z dnia 21.06.2016 r.

10.Ł.B. – SO.8250.000091.05.2016 z dnia 4.05.2016 r.

11.M.B. – SO.8250.000191.05.2016 z dnia 16.05.2016 r.

12.M.B. – SO.8250.000517.06.2016 z dnia 14.06.2016 r.

13.B.B.Ch. – SO.8250.000454.06.2016 z dnia 3.06.2016 r.

14.W.Ch. – SO.8250597.06.2016 z dnia 21.06.2016 r.

15.A.Ch. – SO.8250.000434.06.2016 z dnia 2.06.2016 r.

16.D.L. – SO.8250.000101.05.2016 z dnia 4.05.2016 r.

17.A.G. – SO.8250.000025.05.2016 z dnia 2.05.2016 r.

18.M.A. – SO.8250.000551.06.2016 z dnia 14.06.2016 r.

19.M.B. – SO.8250.000164.05.2016 z dnia 9.05.2016 r.

20.J.C. – SO.8250.000725.07.2016 z dnia 13.07.2016 r.

21.K.Dz. – SO.8250.000644.06.2016 z dnia 23.06.2016 r.

22.T.Dz. – SO.8250.000297.06.2016 z dnia 1.06.2016 r.

23.K.G. – SO.8250.000372.06.2016 z dnia 1.06.2016 r.

24.A.H. - SO.8250.000243.05.2016 z dnia 16.05.2016 r.

25.J.J. – SO.8250.00003.05.2016 z dnia 2.05.2016 r.

26.E.J. – SO.8250.000150.05.2016 z dnia 9.05.2016 r., SO.8250.000063.05.2017 z dnia 23.05.2017 r.

27.I.K. – SO.8250.000302.06.2016 z dnia 1.06.2016 r.

28.M.K. – SO.8250.000081.05.2016 z dnia 4.05.2016 r.

29.E.K. – SO.8250.000085.05.2016 z dnia 4.05.2016 r.

30.W.K. – SO.8250.000587.06.2016 z dnia 21.06.2016 r.

31.E.A. – SO.8250.000399.06.2016 z dnia 1.06.2016 r.

32.A.B. – SO.8250.000645.06.2016 z dnia 23.06.2016 r.

33.M.B. – SO.8250.000426.06.2016 z dnia 1.06.2016 r., SO.8250.000808.08.2016 z dnia 18.08.2016 r.

34.A.B. – SO.8250.000629.06.2016 z dnia 21.06.2016 r.

35.D.B. – SO.8250.000357.06.2016 z dnia 1.06.2016 r.

36.J.B. – SO.8250.000042.05.2016 z dnia 4.05.2016 r.

37.I.B. – SO.8250.000522.06.2016 z dnia 14.06.2016 r.

38.R.B. – SO.8250.000477.06.2016 z dnia 6.06.2016 r.

39.M.B. – SO.8250.000017.05.2016 z dnia 2.05.2016 r.

40.F.B. – SO.8250.000266.05.2016 z dnia 16.05.2016 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie:

- 26 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 15 rodzin bez dziecka niepełnosprawnego, pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z dochodem do 800,00 zł/osobę,
- 28 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 15 rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z dochodem do 1200,00 zł/osobę,
- 12 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 10 rodzin na drugie i kolejne dzieci.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu oraz nadanym kolejnym numerem wniosku. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby występującej o przyznanie świadczenia, w tym: imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, numer PESEL oraz dane dzieci pozostających na utrzymaniu osoby, występującej z wnioskiem, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo, płeć oraz numer PESEL.

Urząd Miejski w Chojnowie w większości spraw samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwalał weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), który udostępniał dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwiał weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN), który pozwalał zweryfikować, czy dana osoba posiada ważne orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwalał zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej program 500+.

W pozostałych sytuacjach niezbędne dokumenty dołączane były przez osoby wnioskujące. Oprócz zaświadczeń lub oświadczeń stwierdzających wysokość uzyskanych dochodów strony dołączały dokumenty stwierdzające ich tożsamość, skrócone lub zupełne odpisy aktów urodzenia dzieci, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, prawomocne orzeczenia sądu orzekające rozwód lub separację oraz orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną.

W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie. Natomiast w sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne w aktach sprawy znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające faktyczną wysokość otrzymanych świadczeń. W przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem do wniosku nie zawsze załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W skontrolowanych decyzjach w sposób prawidłowy określano jej składniki. Decyzje zawierały oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygniecie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka na które przyznana jest pomoc, okres oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie wychowawcze przyznawano i wypłacano w kwocie 500 zł miesięcznie na dziecko, do dnia ukończenia przez nie 18. roku życia. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc ustalano dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnożono przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrąglano do 10 groszy w górę. W przypadku, gdy uprawnienie do pomocy przysługiwało za niepełny miesiąc kalendarzowy w decyzjach wskazywano kwotę należnego świadczenia za daną część miesiąca, oraz okres za jaki świadczenie przysługiwało. Wydawane decyzje przyznające świadczenia były natychmiast wykonalne. Decyzje administracyjne wydawano w terminie a sposób ich doręczenia nie zawsze był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Oświadczenia strony oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został

zobowiązany do zawarcia w niej klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia."

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawach nr 1 (U.A.), nr 4 (E.B.), nr 16 (D.L.), nr 31 (K.Dz.), nr 30 (W.K) decyzje administracyjne doręczone zostały stronom przez pracownika Urzędu. Odbierający potwierdził doręczenie mu decyzji bez wskazania daty jej odbioru. Zgodnie z art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 § 1 k.p.a). Zgodnie z art. 42 § 2 k.p.a – pisma mogą być doręczane również w lokalu organu administracji publicznej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. W związku z powyższym pracownik winien dopilnować, aby doręczenie decyzji potwierdzone zostało zarówno podpisem jak i datą.

   Burmistrz Chojnowa wyjaśnił:

   „Wyżej wymienione decyzje zostały doręczone stronom bez wskazania daty odbioru, ponieważ strony odbierając decyzje osobiście w siedzibie urzędu nie wpisały daty odbioru. Wynikało to z pośpiechu oraz z bardzo dużej ilości interesantów, którzy w tamtym okresie odwiedzali punkt przyjmowania wniosków/wydawania decyzji. Wszystkie ww. decyzje są pozytywne dla stron, przez co odbierającym decyzje nie zależało na precyzyjnym określeniu daty odbioru, bowiem nie mieli oni zamiaru odwoływać się od decyzji dla nich pozytywnych".

   (dowód: akta kontroli, str.41)

2. W poniżej sprawdzonych aktach znajdowały się kopie dokumentów niepotwierdzone za zgodność z oryginałem. W sprawie:

   - nr 17 (A.G.), nr 21 (K.Dz.) – orzeczenia o niepełnosprawności członków rodziny,
   - nr 19 (M.A.), nr 20 (J.C.), nr 21 (K.Dz.), nr 22 (T.Dz.), nr 23 (K.G.), nr 26 (E.J.), nr 29 (E.K.) – dokumentacja określająca datę utraty oraz wysokość utraconego dochodu,
   - nr 3 (I.B.), nr 8 (A.B.), nr 14 (W.Ch), nr 19 (M.B.), nr 20 (J.C.), nr 22 (T.Dz.), nr 28 (M.K.), nr 29 (E.K.), nr 30 (W.K.) – odpisy prawomocnych orzeczeń sądu orzekających rozwód,
   - nr 2 (B.A.), nr 21 (K.Dz.), nr 27 (I.K.), nr 29 (E.K.), nr 30 (W.K.) – odpisy podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie.

W § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 18 lutego 2016 r. – w treści obowiązującej do 31.07.2017 r. - określono, jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o świadczenie wychowawcze. W § 5 ust. 1 wskazano, które z nich mogą zostać złożone jako kopie dokumentów. W ustępie 2 określono podmioty uprawnione do ich uwierzytelnienia. Zgodnie z treścią § 5 ust. 2 rozporządzenia kopie dokumentów uwierzytelnia organ właściwy prowadzący postępowanie, notariusz lub instytucja, który dokument wydała.

W związku z powyższym dokumentacja winna być uwierzytelniona przez jeden z ww. podmiotów.

Burmistrz Miasta wyjaśnił:

„W przedmiotowych sprawach dołączona do akt sprawy dokumentacja nie została uwierzytelniona przez organ właściwy prowadzący postępowanie, notariusza lub instytucję, która je wydała, ponieważ osoby przyjmujące wnioski chciały jak najsprawniej obsługiwać ogromną ilość interesantów. Wnioskodawcy, z uwagi na fakt, iż składali wnioski o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego po raz pierwszy, nie posiadali wiedzy odnośnie tego jak prawidłowo wypełniać wnioski oraz jakie dokumenty należy dołączać do wniosków. Większość wniosków była źle wypełniona lub wypełniona tylko w zakresie danych osobowych wnioskodawcy i numeru konta bankowego do wypłat świadczenia. Skutkiem tego, w każdym przypadku, gdy strona składała wniosek na pierwsze dziecko, należało przeprowadzić wnikliwy wywiad ze stroną i ustalić jej sytuację dochodową, by wnioskodawca mógł prawidłowo wypełnić wniosek (w szczególności chodzi o część I pkt 7.3 – dot. utraty lub uzyskania dochodu) oraz by wiedział jakie dokumenty musi dostarczyć".

(dowód: akta kontroli, str.42)

3. W sprawach nr 21 (K.Dz.) oraz nr 27 (I.K.) w dokumentacji brakowało zaświadczeń organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, co jest niezgodne z § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 18 lutego 2016 r., który nakazuje w przypadku, gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów lub otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sadu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem dołączyć do wniosku ww. dokument.

   W toku czynności kontrolnych, organ pozyskał kopie brakujących zaświadczeń. Zespół kontrolny zwraca jednak uwagę, iż zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia zaświadczenie w powyższym zakresie winno być przedłożone w oryginale.

Burmistrz Miasta wyjaśnił:

„W przedmiotowych sprawach znajdują się kopie zaświadczeń organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, ponieważ w okresie przyjmowania wniosków o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego, w skutek natłoku spraw doszło do pomyłki i dokumenty te nie zostały dołączone do akt spraw w oryginale".

(dowód: akta kontroli, str.43)

2. Efektywność realizacji zadania.

Urząd Miejski w Chojnowie otrzymał w 2016 r. dotację z budżetu państwa na realizację ustawy w kwocie 4 985 535 zł, w tym na wdrożenie ustawy 30 600 zł. Poniesione w tym okresie wydatki na wdrożenie ustawy wyniosły 30 326 zł i były to wydatki bieżące, w tym wydatki inwestycyjne. Ponadto w 2016 r. z dotacji celowej z budżetu państwa poniesiono wydatki bieżące w kwocie 66 209 zł na obsługę świadczeń wychowawczych, w tym 54 442 zł na wynagrodzenie osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i 3 300 zł na wynagrodzenia osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Urząd Miejski w Chojnowie terminowo rozpatrzył wszystkie skontrolowane w jednostce wnioski. Ustalenie i wypłata świadczenia wychowawczego, w przypadku złożenia wniosku w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. 1.04.2016 r. następowała w terminie 3 miesięcy licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. W pozostałych sprawach świadczenie wychowawcze wypłacane było nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który przyznana została pomoc, a w przypadku złożenia wniosku po 10. dniu miesiąca, świadczenie wychowawcze za dany miesiąc wypłacane było najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

W rezultacie wszystkim wnioskującym, którzy złożyli poprawnie wypełniony wniosek wraz z kompletem dokumentów, świadczenie przyznano a następnie wypłacono terminowo, bez zbędnej zwłoki.

Przedmiotowe zadanie zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta Chojnowa z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego zostało włączone do zadań Wydziału Spraw Obywatelskich. Realizacją zadania początkowo zajmowało się 3 pracowników Urzędu oraz 2 dodatkowych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia. Zaznaczyć należy, że byli to pracownicy doświadczeni, zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy przy realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Chojnowie. W celu

sprawnej realizacji zadania pracownicy merytoryczni zostali przeszkoleni w zakresie zarówno obsługi systemu dziedzinowego jak i przyjmowania wniosków, rozpatrywania spraw skomplikowanych, tworzenia decyzji oraz przyjmowanie wniosków drogą elektroniczną.

Dodatkowo pozytywnie na efektywność realizacji zadania wpływa sprawnie funkcjonujący w jednostce system przepływu informacji. Dane dotyczące terminów i miejsc składania wniosków wywieszone były na parterze holu Urzędu w miejscu ogólnie dostępnym. Zamieszczono tam również wzory wypełnionych formularzy, aby osoby mogły zapoznać się ze sposobem prawidłowego ich wypełnienia. Ponadto, aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców wszelkie dane/wytyczne dotyczące „Programu 500 plus" umieszczano na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, a także w lokalnej „Gazecie Chojnowskiej".

Reasumując, stwierdzić należy, że Urząd Miejski w Chojnowie prowadził postępowania na podstawie obowiązujących przepisów prawa w granicach powszechnie obowiązujących norm. Działał wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Na bieżąco realizował wypłatę świadczeń. W sposób należyty wykonywał zadania leżące w jego kompetencji. W sprawach nie stwierdzono przewlekłości oraz opieszałości organu.

Jednocześnie zaznaczyć należy, iż w okresie objętym kontrolą w rejestrze Wojewody Dolnośląskiego nie odnotowano żadnej skargi na działalność Urzędu Miejskiego w Chojnowie w zakresie realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Mając na uwadze aktualny stan prawny, a także wprowadzone w okresie objętym kontrolą zmiany w przepisach prawa polegające na uchyleniu z dniem 31 lipca 2017 r. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia wychowawcze (Dz. U. z 2016 r., poz. 214), wejściu w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1465) oraz wejściu w życie z dniem 1 czerwca 2016 r. ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 935) sformułowano następujące zalecenia:

1. Decyzje administracyjne doręczać stronom za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej, dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.
   Podstawa prawna: art. 39, art. 42 § 2, art. 46 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257).
   Termin wykonania: na bieżąco.

2. Do wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego dołączać poświadczone za zgodność z oryginałem przez właściwe podmioty kopie niezbędnych dokumentów.
   Podstawa prawna: art. 76a § 2 i 2b ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postepowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257), § 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1465) – w treści obowiązującej od 1.08.2017 r.
   Termin wykonania: na bieżąco.

3. Prawo do świadczenia wychowawczego ustalać na podstawie wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Do wniosku należy dołączać m.in. oryginały zaświadczeń organu prowadzącego postepowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.
   Podstawa prawna: § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1465) – w treści obowiązującej od 1.08.2017 r.
   Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia

otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Burmistrz Miasta Chojnowa, drugi – włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Olenias